روزنامه شرق

پنجشنبه ۳۰ آذر ۱۳۹۶ • ۲ ربیع‌الثانی ۱۴۳۹ • ۲۱ دسامبر ۲۰۱۷

سال پانزدهم • شماره ۳۰۴۰ • ۱۶صفحه • ۲۰۰۰ تومان

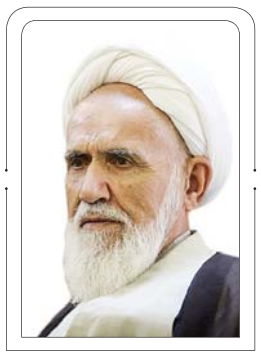

آیت‌الله محی‌الدین حائری شیرازی درگذشت

روحانی‌ای که درس اخلاق می‌داد

گروه سیاست: آیت‌الله (محمدصادق) محی‌الدین حائری‌شیرازی امام‌جمعه سابق شیراز و از اعضای سابق مجلس خبرگان رهبری روز گذشته در ۸۱سالگی درگذشت. آیت‌الله مدتی را به دلیل ابتلا به سرطان در بند بیماری بود. او در آخرین روزهای حیاتش...

صفحه ۲

انتقاد نماینده سازمان ملل از ترامپ

تلاش هیلی برای اتهام‌زنی علیه ایران در شورای امنیت

گروه سیاست: نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد، سه‌شنبه به وقت محلی برگزار شد؛ بررسی وضعیت توافق هسته‌ای و پایبندی ایران به آن، موضوع اصلی این نشست بود؛ نشستی که بار دیگر حمایت جامعه بین‌المللی از برجام را ...

صفحه ۳

واکنش نوبخت و رحمانی‌فضلی به سخنان حجت‌الاسلام منتظری:

دادستانی حتما ورود کند

سخنگوی دولت: انتظار می‌رود به کسی که خطا کرده امان ندهند

وزیر کشور: دادستان به‌عنوان مدعی‌العموم برخورد لازم را انجام دهد

صفحه ۲

عکس: مجید حق‌دوست، مهر

غلامرضا تاجگردون از وضعیت نمایندگان شهرستان خبر داد:

۲۵۰ میلیون رهن خانه نماینده

صفحه ۲

رئیس کل دادگستری تهران:

برخی در اعلام میزان حکم شیطنت می‌کنند

واکنش به ادعای حکم ۶۳ سال زندان از سوی بقایی

صفحه ۲

تیترها

ردپای متخلفان در آلودگی هوا

آلودگی هوا روز گذشته به بیشترین حد خود رسید

مرگ در شاخص ۱۶۸

صفحه ۴ و ۱۳

گفت‌وگو با سخنگوی منطقه‌ای کمیته صلیب سرخ

برخی از شهرهای سوریه از روی نقشه حذف شده‌اند

صفحه ۶

تنش در مجمع فدراسیون فوتبال

تاج از دست معترضان فرار کرد

صفحه ۱۴

گفت‌وگو با بهرامی، تک‌ستاره ایرانی تنیس جهان

تنیس ممنوع نمی‌شد به فرانسه نمی‌رفتم

صفحه ۱۴

«عصبانی نیستم» پای وزیر سابق ارشاد را وسط کشید

صفحه ۱۰

سرمقاله

«یلدا» نام مستعار چیست؟

احمد پورنجاتی

خیلی فرق می‌کند که مردمان سرزمینی شناسنامه داشته باشند، پیشینه تاریخی و کلی مناسبت‌های تقویمی و آداب و رسوم ملی و آیینی و شخصیت‌های گوناگون حقیقی و اسطوره‌ای داشته باشند یا از این اندوخته‌های تاریخی و فراتاریخی بی‌بهره باشند. سخن در اصل گوهر انسانی انسان‌ها نیست، که تفاوتی با هم ندارند. سخن در توفیر یک آدم واقعی روی صحنه اجرای تئاتر است با یک آدمک خمیری و دست‌ساز یا حتی یک شخصیت گرافیکی رایانه‌ای در یک فیلم انیمیشن خوش‌ساخت که چه‌بسا برای بیننده خیلی هم جذاب و مسحورکننده باشد اما به‌هرحال، معلوم است که دست‌ساز است و بی‌بته و پرداخته خیالات سازنده‌اش. از بختیاری غرورانگیز مردمان این سرزمین که ایران خوانده می‌شود و پهنه تاریخی و فرهنگی‌اش بسی فراخ‌تر از پهنه کنونی جغرافیای آن است، یکی همین شناسنامه‌داشتن و انبان بزرگ و پرپیمان آداب و آیین‌های گوناگون است؛ از گذشته‌های بسیار دور تا اکنون. این پیش‌درآمد را آوردم که خرسندی‌ام را از اینکه شناسنامه ایرانی دارم و همدلی‌ام را از اینکه این همه سرمایه و اندوخته ملی و آیینی و تقویمی داریم، نشان داده باشم. اما سخن اصلی این نوشته چیز دیگری است. «یلدا» را مجال و بهانه‌ای برای پرداختن به این پرسش می‌کنم که: «آیا توجه و اشتیاق و اهتمام به آداب و رسوم ملی و آیینی ایرانیان از گذشته تاکنون، نشانه‌ای است از نوعی باستان‌گرایی شکلی یا کوششی هوشمندانه و زیرکانه و زمان‌مند است برای بازآفرینی و تروتازگی اصل شناسنامه و همبستگی یک ملت؟». برداشت من این است که با وجود یکسانی کلی شکل و قیافه و کالبد آداب و رسوم گوناگون ایرانیان در گستره تاریخ چندهزارساله، اما رد پای هنر «معاصرسازی» را در درون‌مایه‌های نوبه‌نو، به اقتضای اوضاع و احوال زمانه در چگونگی برگزاری بسیاری از مناسبت‌ها می‌توان دید. «یلدا» خواه در واژگان سریانی و به معنای «زایش» باشد، خواه در نگرش آیین مهر، نویدبخش برآمدن خورشید و روشنی روز در پس بلندترین شب یا حتی با نام «شب‌چله» در نگرش عرفانی خطه خراسانی‌اش پیوندی با «چله‌نشینی» داشته باشد یا حتی اگر تنها و تنها نشانه پایان یک فصل و آغاز فصلی دیگر باشد، در هر دوره‌ای نام مستعار یک چیز است. چیزی که در عین یگانگی در بنیان و گوهر اصلی اما چه‌بسا نشانه یا دلالتی از آنچه به‌گونه‌ای ویژه زمانه درون و زیر پوست کالبد مردمان این سرزمین می‌جوشد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

تهران انار ندارد

احمد مسجدجامعی
عضو شورای شهر تهران

داستان فرهاد و عاشقانه‌های او در بیستون کرمانشاه به کمال می‌رسد و نظامی با معجزه انار و شوشه یا شاخه نورسته آن، آخرین بیت‌های این داستان را به آغازی دیگر پیوند می‌زند:

چو بشنید این سخن‌های جگرتاب
فراز کوه کرد آن تیشه پرتاب
سنان در سنگ رفت و دسته در خاک
چنین گویند خاکی بود نمناک
از آن دسته برآمد شوشه نار
درختی گشت و بار آورد بسیار
از آن شوشه کنون گر نار یابی
دوای درد هر بیمار یابی

تهران در کهن‌ترین متون به داشتن انارهای شیرین و آبدار معروف بوده است: ابن بلخی و سمعانی که هر دو در اوایل قرن پنجم قمری آثار خود را نوشته‌اند، به انار تهران و مرغوبیت آن اشاره کرده‌اند و پیش از آن نیز از این قبیل اشاره‌ها در آثار جغرافیایی و تاریخی باز هم دیده می‌شود. مثلا گفته‌اند که از انارهای ری برای هارون‌الرشید، خلیفه مقتدر عباسی، خراج یا تحفه می‌بردند. در سفرنامه‌های ناصرالدین‌شاه نیز مقایسه‌ای میان انار کن و سمنان و مرغوبیت انار تهران شده است. یکی از میوه‌های معمول در باغچه‌های خانه‌های تهران در کنار توت، خرمالو و انگور، درخت انار بود. به باور برخی از اهالی نارمک، نام این محدوده به دلیل باغ‌های انار آن، انارمک بوده است که نمونه‌ای از آن، سال‌ها پیش در بوستان پلیس فعلی و اطراف کوشک باغ ارباب هرمز وجود داشته اما این کوشک با بازسازی درست و بجا، تبدیل به خانه گرافیک شده است. باغ انار دیگری در محدوده قلهک دره‌کن وجود داشت که دیگر اثری از آن نیست. باغ انار دیگری نیز در محدوده شهرک گلستان امروزی وجود داشت که سنگ و سیمان و آسفالت و ماشین جای آن را گرفت. در حریم منطقه چهار در زمین‌های ارباب کیخسرو شاهرخ، در نزدیکی قبرستان زرتشتی‌ها، هنوز باغ انار بزرگی هست که همچنان آباد و برقرار است و انارهای درشت، یادآور آن چیزی است که به‌عنوان میراث طبیعی تهران در متون کهن از آن یاد شده است. در منطقه ۱۴ نیز بقایای باغ وثوق‌الدوله به چشم می‌آید که پیش‌ترها با قناتی که مصب آن در اوین بود، آبیاری می‌شد و نزد اهالی به باغ اناری مشهور بود.

ادامه در صفحه ۴

حرف اول

ادب مرد به زدولت او

ژاله شادی‌طلب . جامعه‌شناس

توصیه بزرگان به رفتار محترمانه و رعایت ادب در سخن‌گفتن نیازی به مستندکردن ندارد. در گذشته‌های نه‌چندان دور، حتی با صدای بلند صحبت‌کردن رفتاری ناپسند تلقی می‌شد. دقت در حفظ احترام در گفت‌وگو با دیگران و به‌کاربردن ضمیر محترمانه «شما» به‌جای «تو»، شاید نخستین درس در این زمینه باشد که بسیاری از ما در کودکی فراگرفته‌ایم.

ادامه در صفحه ۴

بازگشت همه به سوی خداست

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت همسری مهربان و پدری دلسوز

مرحوم مغفور شادروان امیراسداله امیرمظاهری

را به اطلاع همه دوستان و آشنایان محترم می‌رسانیم.

به همین مناسبت مجلس ترحیم روز شنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲

از ساعت ۱۵:۳۰ تا ۱۷ در مسجد جامع شهرک قدس (غرب) برگزار می‌شود.

حضور شما سروران گرامی موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

همسر: ثریا علیزاده — فرزندان: نادیا– آزیتا– بنیتا–آیدا

دامادها: محمدرضا پارسانژاد– پژمان میرزاخانی

و خانواده‌های: امیرمظاهری– علیزاده– متقی پارسانژاد– میرزاخانی– برزی– قائمی شریفی مظاهری و سایر وابستگان

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری

فطرس

۸۸۸۹۹۱۱۱

رجوع به صفحه ٤

تلفن تماس جهت درج آگهی ۸۸۱۹۲۸۷۷

بازگشت همه به سوی اوست

برادر گرامی جناب آقای دکتر نظری

درگذشت پدر گرامیتان را صمیمانه به جناب‌عالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزومندیم.

مهدی رحمانیان– رضا ابری

با نهایت تاسف و تاثر درگذشت پدری مهربان
مرحوم مغفور شادروان

کربلایی حاج ابوالفضل نظری

را به اطلاع کلیه دوستان و آشنایان می رساند.
به همین مناسبت مراسم سوم آن مرحوم در روز جمعه ۹۶/۱۰/۱
از ساعت ۱۴/۳۰ الی ۱۶ در مسجد حضرت مرتضی علی(ع) واقع در تهران، شهرری، خیابان فدائیان اسلام، خ ۲۵متری امام حسین نبش خ دیلمان جنوبی و مراسم شب هفت آن مرحوم در روز دوشنبه ۹۶/۱۰/۴ در سالن امام خامنه‌ای واقع در قم خ چهارمردان، گلزار شهدا(آستان مقدس علی ابن جعفر(ع)) برگزار می گردد.
تشریف فرمایی شما عزیزان موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد شد.

از طرف خانواده نظری و وابستگان

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۳
ریموند ویل

رجوع به صفحه ۱۶
BOSCH
Invented for life

رجوع به صفحه ۵
ایران خودرو

سازمان آگهی ها
۸۸۱۹۲۸۷۷ – ۸۸۷۹۲۴۳۴